

EEN KIJKJE IN EEN JAVAANSCHE KAMPONG.

DE BIJEENKOMST DER GEKROONDE HOOFDEN.

Het Nederlandsch Panopticum!

Wie in Holland kent niet het Panopticum of de wassenbeeldengalerij in de Amstelstraat? Wie hoorde nooit, zelfs tot in de diepste diepten der meest afgelegen provinciesteden, verhalen doen over het beelden-paleis in de Amstelstraat te Amsterdam, waar zulke treffend gelijkende nabootsingen in was van beroemde personen te zien waren, dat je om zoo te zeggen er de origineelen niet bij noodig hadt? En de velen, die er zelf nog niet geweest waren, genoten reeds van zoo'n verhaal van een bezoeker, die waarachtig op een pop was toegeloopen om hem den weg te vragen of om te weten hoe laat het was; en dan namen ze zich voor, zoodra ze eens in Groot - Mokum zouden zijn, ook eens te gaan profiteeren van de vermakelijke en (vergeten we niet) ook leerzame beeldengalerij in de Amstelstraat. Des zomers moet je eens zien: dan wemelt het er van menschen; want wie in Amsterdam voor zijn plezier een dagje of wat over is, zou dat plezier maar half uit hebben gevierd, wanneer hij (met „Artis") ook het Panopticum niet van alle kanten doorgetippeld, afgeneusd en om het nooit meer te vergeten in zich opgenomen had.

Een Afrikaansche neger, die gebroken Nederlandsch, maar nog méér gebroken, ja vergruizeld Engelsch spreekt, opent u de monumentale deur. Ruime gangen en trappen voeren u naar prachtig gedecoreerde zalen, te allen kant zoo overstelpt van beroemde persoonlijkheden, — zittend, staand, alleen en in groepen, — dat men om zoo te zeggen, hier een prachtigen opzet tot aanschouwelijk onderwijs voor zich heeft, op den ouden beproefden trant van „mijn leeren is spelen." Het geschiedkundige overzicht in den Catalogus brengt stelsel in de zaak, en wanneer men, thuisgekomen van de lekkere Amsterdamsche reis, des avonds na de dagtaak in de huiskamer gezeten, met moeder-de-vrouw (de dames met vader-de-man) alles nog eens overdenkt, zal de Catalogus goede diensten bewijzen. De verzameling vorstelijke personen is al zeer uitgebreid, en tot op het huidige tijdperk bijgewerkt; ja, in Augustus bij het uitbreken van den oorlog, groepeerde men hier de Europeesche staatshoofden bijeen om een tafel, waarop een oorlogskaart was neergelegd. Dit is een zeer fraaie groep. Nabij deze groep vindt men ook nog beelden van Bismarck en Moltke, beiden te voet; in gesprek gewikkeld, misschien wel disputeerend over Elzas-Lotharingen; en aan den anderen kant den grooten Franschen Keizer Napoleon te paard; om zoo te zeggen langs hen henen rijdend op deze promenade zonder notitie van hen te nemen. Dit geen notitie van elkaar nemen is trouwens, zooals de snelbegrijpende lezer al aanstonds vatten zal, de nadrukkelijke voorwaarde, waarop al deze verschillende, ja, elkaar vijandige, menschen in één zaal dag in dag uit bij elkaar kunnen zijn, zonder dat er herrie komt.

Vóór deze groep, op nauwelijks een meter afstand van mij, stond een jonge dame, en zonder er verder over na te denken, had ik aangenomen, dat zij evenals ondergeteekende een nieuwsgierige van vleesch en van beenderen was. En ik weet niet, hoe het komt maar vóór je het recht weet, heb je een dame van vleesch en van beenderen in je onmiddellijke nabijheid, opgenomen. (Ik bedoel met een blik in je aandacht opgenomen.) Ik deed zulks ook nu, en bemerkte dat ze van neen tegen mij knikte, wat vermoedelijk zooveel zeggen wilde als: „Dank u beleefd, houd u je astrantigheid maar voor je. Ik ben van uwé niet gediend . . . ." De illusie (of beter in dit geval: de désillusie) was volkomen; de weigerachtige mejuffrouw was . . van was, niet naar het oude raadsel: van was eer was was was, maar zij was altijd van was geweest, was het nog, en zou het ook wel altijd blijven.

Aan de overzijde in de zelfde zaal vinden we een fraaie groep, den nieuwen paus voorstellend, omgeven door eenige kardinalen. De gelijkenis van den paus is voortreffelijk; een levendig gezicht, grijzend haar, een bril op den neus; ook de houding in den zetel onder den troonhemel is mooi, natuurlijk en expressief.

Een overzicht te geven van alles wat hier te zien is, is onmogelijk, tenzij men een halven jaargang van „Panorama" over deze inrichting zou willen volschrijven; wij volstaan dus met onze lezeressen en lezers die groepen te toonen, welke ons het meest als mooi, leerzaam of karakteristiek troffen.

Zoo is er een aardig intérieur. — H. M. de Koningin bezocht voor eenigen tijd de krotwoningen te Amsterdam, zooals ge weet.

Welnu, na de Koningin bezocht de directie van het Panopticum dezelfde krotwoning waar de Koningin geweest was, kocht den krot-inboedel (voor f 51.—) op, verhuisde het boeltje naar het Panopticum, én vulde dit krot met figuren van de Koningin en de bewoners. Het is een alleraardigste kiek. Het eenige wat mij verwonderde bij de groep is, dat de lakei niet evenals de daareven beschreven juffrouw een draaibaar hoofd (of zoogenaamden losbol) op den statigen romp heeft; ik schrijf het aan de onbeweegbaarheid van dit hoofd tenminste toe, dat de plechtige man het hoofd niet nu en dan afwendde van deze schamele affaire. Verder een Hindelooper- en een Marker-kamer met hun inhoud van fraaie antieke voorwerpen en typische merschen. Als een bewijs van wat een groote waarde de inhoud dezer vertrekjes is, kan ik u uit goede bron meedeelen, dat een Amerikaan voor dat Hindelooper-Kamertje het bagatel van 20.000 dollar geboden moet hebben.

Zeer fraai is ook de Indische groep „Slamat Datang" (wees welkom), een kijkje in een Javaansche kampong.

Nu dwalen we den dwaaltuin in, den oosterschen dwaaltuin, waar je aldoor tegen spiegels loopt om snel en een beetje verschrikt om te keeren en weer tegen een anderen spiegel te botsen. Het is werkelijk allervermakelijkst.

Men vindt hier allerlei spiegel-curiositeiten. Zoo b. v. een onafzienbare beek, waar op den oever 8000 meisjes staan, gereed om in het water te duiken - - Maar, neen, hoor, het zijn maar twee, zegge twee, zwemsters, en de andere 7998 komen vanwege de spiegels.

Door duizelingwekkend diepe gangen ziet men allerlei curieuze groepen, als Sheherezade, hare 1001 verhalen (zij het dan ook niet alle gelijktijdig) aan den sultan verhalen; elders achter in een diepe zuilengang ligt Mozes zoowaar in de biezen, en weer elders vonden we de „Gioconda" gelukkig terug. De suppoost Epskamp, die u begeleidt, kan dat allemaal heel aardig vertellen, en het is geen wonder, dat hij het zoo goed eraf brengt, want hij doet het al 33 jaar achtereen.

Nog wacht ons de duizelingwekkende nederdaling per lift in 's aardrijks ingewand, waar in geheimzinnige grotten allerlei wonderen vertoond worden, als Mohammed's graf, en een aantal fantastische tafereelen uit de 1001 nacht verhalen. De suppoost Van Beek is de gids in deze geheime aardschachten en is er zoo thuis dat hij er zoowaar nog grapjes bijmaakt.

Ik houd op . . Er is toch geen doen aan, u alles te beschrijven. Gaat u zelf maar eens kijken, lezeressen en lezers.

WALKER.

DE MARKER-KAMER.

DE HINDELOOPER-KAMER.

A. POST,
gemeenteontvanger van Nootdorp (Z.H.) en Heemraad van den Polder Nootdorp, herdacht den 1en April den dag waarop hij voor 25 jaar tot gem.-ontvanger werd benoemd.

HET BEZOEK VAN H. M. DE KONINGIN AAN IJMUIDEN. Van l. n. r.: Kapt. Wiegand, H. M. de Koningin, 2e Luit. Claessen, Gen.-Maj. Ophorst, Kapt. t. Zee A. J. v. Stockum (Comm. positie IJmuiden), Luit.-Kol. Dart, 1e Luit. Quarles, Kapt. t. Zee Hoofd Graafland, Maj. Raneft.

Fr. BRUKE.
Den 22sten Maart vierde de Zeer Eerw. Heer Fr. BRUKE, directeur van het pro-Gymnasium te Venlo, zijn 25-jarig priesterjubileum.

NEDERL. ROTOGRAVURE-MAATSCHAPPIJ, LEIDEN.